

تبیین جامعه‌شناختی علل وابستگی ایران در دوره قاجار

فاطمه گراوند^۱، عبدالله ساجدی^۲

۱- دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی دانشگاه پیام نور تهران، نویسنده مسئول

۲- استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور

چکیده

هدف این پژوهش بررسی علل وابستگی ایران در دوره قاجار می‌باشد. در واقع این پژوهش به دنبال پاسخ به این سؤال است که چه عوامل داخلی و خارجی سبب شد که ایران در دوره قاجار به کشوری وابسته تبدیل شود. به منظور دستیابی به این سؤال نقش عوامل مختلفی از جمله: شاه و درباریان، اوضاع اقتصادی و فرهنگی آن دوره، ارتش، دولت‌های روس و انگلیس و ... مورد بررسی قرار گرفته است. در مبانی نظری از نظریه نظام جهانی و نظریه توسعه وابسته بهره گرفته شده است. روش مورد استفاده در این پژوهش روش تحلیل تاریخی می‌باشد.

واژگان کلیدی: وابستگی، توسعه وابسته، نظام جهانی، قاجار